

Zainwestujmy razem w środowisko

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**Przewidywane dofinansowanie
przedsięwzięć gospodarki odpadami przez
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i
Gospodarki Wodnej w latach 2015-2020**

Jerzy Swatoń

Katowice, 24 marca 2015 r.

Prawo Ochrony Środowiska – Rozdział 4 Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej (art. 400a)

Prawodawstwo

- Ustawa o odpadach
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi
- Ustawa o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- Ustawa o odpadach wydobywczych
- Ustawa o bateriach i akumulatorach
- Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Ustawa o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

Strategia działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku

Strategia Wspólna NFOŚiGW-WFOŚiGW

Programy Priorytetowe (środki krajowe):

- w 2015 r. – 19 PP
- Przewodnik po programach priorytetowych (cele, tryb składania wniosków, formy wsparcia)

Oferta programowa 2015 – 2020

wybrane założenia

1. „Nowe” programy priorytetowe obowiązywać będą w latach 2015-2023 i ograniczona do niezbędnego minimum zostanie możliwość ich zmian w trakcie obowiązywania.
2. Pogłębiona zostanie transparentność procesu wyboru przedsięwzięć do dofinansowania poprzez obiektywizację kryteriów i minimalizację zakresu stosowania ocen eksperckich.
3. Zasady i warunki udzielania dofinansowania oraz kryteria wyboru przedsięwzięć uwzględniać będą komplementarny charakter dofinansowania ze środków NFOŚiGW wobec finansowania z środków UE oraz prowadzić do ograniczenia zjawiska wzajemnego wypierania finansowania z różnych źródeł publicznych.
4. Szczególną priorytetem będzie efektywne wydatkowanie środków NFOŚiGW i przy danej alokacji uzyskiwanie maksymalnych efektów ekologicznych.
5. Środki NFOŚiGW nie będą rozpraszane lecz kierowane na osiągnięcie ściśle zdefiniowanych i zwymiarowanych celów.

Kryteria oceny

Ocena wniosków o dofinansowanie prowadzona będzie z wykorzystaniem:

- kryteriów dostępu – o charakterze zero – jedynkowym, których niespełnienie skutkować będzie odrzuceniem wniosku bez możliwości korekt lub uzupełnień,
- kryteriów jakościowych punktowych - oceniane punktowo aspekty zasadności i wykonalności przedsięwzięcia oraz efektywności kosztowej,
- kryteriów jakościowych dopuszczających – w szczególności dotyczące analizy finansowej Wnioskodawcy oraz dopuszczalności pomocy publicznej,
- kryteriów horyzontalnych – kryteria fakultatywne umożliwiające dodatkowe premiowanie przedsięwzięć ze względu m.in. na ich ekoinnowacyjny charakter, prowadzenie przez Wnioskodawcę powiązanych działań edukacyjnych, czy też uwzględnienie przez Wnioskodawcę efektów środowiskowych w zarządzaniu

Programy priorytetowe na 2015

2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi

2.1. Racjonalna gospodarka odpadami

Część 1) Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami

Część 3) Modernizacja stacji demontażu pojazdów

Część 4) Dofinansowanie zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji

Część 5) Międzynarodowe przemieszczanie odpadów

Część 6) Uzupelnienie dofinansowania II osi POIiŚ

2.2. Ochrona powierzchni ziemi

Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych i składowisk odpadów

Część 2) Przeciwdziałanie osuwiskom ziemi i likwidowanie ich skutków dla środowiska

2.3. Geologia i górnictwo

Część 1) Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych

Część 2) Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin

Program priorytetowy: „Racjonalna gospodarka odpadami”

(Budżet do roku 2020 – 3,5 mld zł)

2.1. Racjonalna gospodarka odpadami

- Część 1)

Gminne systemy gospodarowania odpadami komunalnymi

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel programu

Realizacja zasad gospodarki odpadami poprzez ustanowienie i utrzymanie powszechnych systemów selektywnego zbierania odpadów.

Forma dofinansowania

Beneficjenci

Pożyczka

- JST i ich związki
- przedsiębiorcy – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego

Rodzaje przedsięwzięć

1. Budowa punktów selektywnego zbierania odpadów
2. Budowa systemów selektywnego zbierania odpadów
3. Doposażenie systemów selektywnego zbierania odpadów

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Warunki dofinansowania

- intensywność – do 90 % kosztów kwalifikowanych,
- oprocentowanie – 1% w skali roku,
- okres finansowania – do 15 lat,
- karencja – do 12 miesięcy od daty wypłaty ostatniej transzy,
- wypłata pożyczki wyłącznie w formie refundacji

Umorzenie

- do 30% kwoty pożyczki, nie więcej niż 1 mln zł,
- dla „zielonych gmin” do 40% kwoty pożyczki, nie więcej niż 1,2 mln zł,
- umorzeniu podlegają ostatnie raty kapitałowe po potwierdzeniu utrzymania trwałości przedsięwzięcia,
- warunkiem umorzenia jest zaakceptowanie przez NFOŚiGW dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego i efektu ekologicznego

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Przez „zielone gminy” rozumie się gminy, których ponad 50 % powierzchni stanowią obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych tj.:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- obszary Natura 2000,

o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

(W przypadku jeżeli dany obszar objęty jest różnymi formami ochrony, jego powierzchnia uwzględniana jest jednokrotnie.)

Preferencje przyznawane będą wyłącznie gminom, dla których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie (wskaźnik G) jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin (wskaźnik Gg), zgodnie z zasadami określonymi w art. 20 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Charakterystyczne kryteria dostępu

- Miesięczne dochody gminy (związku międzygminnego) z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały określone na poziomie nie niższym niż średnio 8 zł na osobę,
- W oparciu o przedsięwzięcie realizowane będą działania w zakresie edukacji ekologicznej
- W PSZOK zbieraniu będzie podlegać minimalny określony w programie asortyment odpadów,,
- w ramach systemu selektywnego zbierania odpadów realizowane będą funkcje:
 - ✓ przygotowania wskazanych frakcji odpadów do ponownego użycia,
 - ✓ zbierania i przekazywania kolejnym użytkownikom rzeczy używanych

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Kryteria jakościowe punktowe

I. Zasadność realizacji przedsięwzięcia (max 30 pkt);

- Ocena planowanego efektu ekologicznego,
- Ocena zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia.

II. Wykonalność przedsięwzięcia (max 30 pkt);

- Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania,
- Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania,
- Ocena przygotowania instytucjonalnego.

III. Efektywność kosztowa (max 40 pkt);

- Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego,
- Ocena kwalifikowalności kosztów w poszczególnych kategoriach,
- Syntetyczna, wskaźnikowa analiza efektywności kosztowej.

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Kryteria jakościowe dopuszczające

I. Ocena finansowa;

- Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy,
- Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.

II. Ocena dopuszczalności pomocy publicznej.

Kryteria horyzontalne (max 10 pkt)

1. Przedsięwzięcie realizowane jest przez tzw. „zielone gminy” lub podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych tych gmin.
2. Organizacja posiada system zarządzania środowiskowego

Racjonalna gospodarka odpadami

Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów

Koszty kwalifikowane

I. Wyłączenia i ograniczenia:

- koszty przygotowania do 5% sumy kosztów kwalifikowanych,
- nabycie nieruchomości do 15% sumy kosztów kwalifikowanych,
- drogi i place do 50% sumy kosztów kwalifikowanych,
- koszty do dnia złożenia wniosku do 20% sumy kosztów kwalifikowanych,
- wyłącznie nowe maszyny i urządzenia,
- nie kwalifikuje się kosztów zarządzania.

II. Wysokość kosztów kwalifikowanych;

- PSZOK – do 300 tys. zł przy selektywnym zbieraniu odpadów o masie nie mniejszej niż 150 Mg/rok,
- ‘System’ – do 2 000 tys. zł przy selektywnym zbieraniu odpadów o masie nie mniejszej niż 750Mg/rok,
- Wysokość kosztów kwalifikowanych może być wyższa o 20 tys. zł w przeliczeniu na każde 10 Mg/rok zwiększenia masy selektywnie zbieranych odpadów.

2.1. Racjonalna gospodarka odpadami

- Część 2)

Instalacje gospodarowania odpadami

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Cel programu

Realizacja zasad gospodarki odpadami poprzez utworzenie i utrzymanie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami.

Forma dofinansowania

Pożyczka

Beneficjenci

- JST i ich związki
- przedsiębiorcy – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego

Rodzaje przedsięwzięć

Budowa nowych oraz modernizacja lub rozbudowa istniejących instalacji:

- ✓ do przetwarzania odpadów, w tym regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) (bez składowisk) wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą selektywnemu zbieraniu odpadów innych niż komunalne,
- ✓ mających na celu zmniejszenie wytwarzania odpadów innych niż komunalne.

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Warunki dofinansowania

- intensywność – do 75 % kosztów kwalifikowanych,
- oprocentowanie – WIBOR 3M+50pp, nie mniej niż 2% w skali roku,
- okres finansowania – do 15 lat,
- karencja – do 18 miesięcy od daty wypłaty ostatniej transzy,
- wypłata pożyczki w formie refundacji (zaliczka dopuszczalna przy wymaganej płatności zaliczkowej w związku z nabyciem środków trwałych)

Umorzenie

- do 25% kwoty pożyczki, nie więcej niż 10 mln zł,
- umorzeniu podlegają ostatnie raty kapitałowe po potwierdzeniu utrzymania trwałości przedsięwzięcia,
- warunkiem umorzenia jest zaakceptowanie przez NFOŚiGW dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego i efektu ekologicznego

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Charakterystyczne kryteria dostępu

- W przypadku MBP spełnienie wymagań określonych prawem, spełnienie funkcji RIPOK dla selektywnie zbieranych bioodpadów oraz wykorzystanie do „doczyszczania” selektywnie zbieranych odpadów komunalnych,
- minimalne wydajności:
 - ✓ 5 tys. Mg/rok – dla przetwarzania bioodpadów,
 - ✓ 60 tys. Mg/rok – dla termicznego przetwarzania zmieszanych/resztkowych odpadów komunalnych,
 - ✓ 30 tys. Mg/rok – dla termicznego przetwarzania innych odpadów,
 - ✓ 5 tys. Mg/rok – dla przetwarzania ZSEE, odpadów opakowaniowych, małogabarytowych baterii i akumulatorów lub odpadów tekstylnych,
 - ✓ 1 tys. Mg/rok – dla przetwarzania odpadów niebezpiecznych,
 - ✓ 20 tys. Mg/rok – dla przetwarzania pozostałych instalacji.
- Efektywność energetyczna instalacji przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne – minimum 65%,
- W przypadku rozbudowy lub modernizacji zwiększenie wydajności o minimum 50% (nie dotyczy dostosowania do wymogów prawa oraz zmniejszania wytwarzania odpadów innych niż komunalne)

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Kryteria jakościowe punktowe

I. Zasadność realizacji przedsięwzięcia (max 30 pkt);

- Ocena planowanego efektu ekologicznego,
- Ocena zapotrzebowania na funkcje instalacji,
- Ocena poziomu wykorzystania instalacji..

II. Wykonalność przedsięwzięcia (max 30 pkt);

- Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania,
- Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania,
- Ocena przygotowania instytucjonalnego.

III. Efektywność kosztowa (max 40 pkt);

- Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego,
- Ocena wysokości kosztów pod warunkiem ich kwalifikowalności,
- Syntetyczna, wskaźnikowa analiza efektywności kosztowej (metodyka DGC).

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Kryteria jakościowe dopuszczające

I. Ocena finansowa;

- Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy,
- Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.

II. Ocena dopuszczalności pomocy publicznej;

III. Ocena celowości przedsięwzięcia w kontekście strategii, programów, planów i polityk.

Kryteria horyzontalne (max 15 pkt)

1. Przedsięwzięcie jest ekoinnowacyjne
2. Przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej.
3. Organizacja posiada system zarządzania środowiskowego

Racjonalna gospodarka odpadami

Instalacje gospodarowania odpadami

Koszty kwalifikowane

I. Wyłączenia i ograniczenia:

- koszty przygotowania do 5% sumy kosztów kwalifikowanych,
- nabycie nieruchomości do 15% sumy kosztów kwalifikowanych,
- drogi i place do 15% sumy kosztów kwalifikowanych (nie dotyczy kompostowni przyzmoowych),
- koszty do dnia złożenia wniosku do 20% sumy kosztów kwalifikowanych,
- wyłącznie nowe maszyny i urządzenia,
- nie kwalifikuje się kosztów zarządzania.

2.1. Racjonalna gospodarka odpadami

- Część 6)

Współfinansowanie projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Racjonalna gospodarka odpadami

Współfinansowanie projektów POIiŚ

Cel programu

Dofinansowanie przedsięwzięć wymienionych w Szczegółowym Opisie Priorytetów POIiŚ 2007-2013 oraz w Szczegółowym Opisie Priorytetów POIiŚ 2014-2020, dla których funkcję Instytucji Wdrażającej pełni NFOŚiGW.

Forma dofinansowania

Beneficjenci

Pożyczka

- beneficjenci POIiŚ 2007 – 2013 oraz 2014 – 2020, dla których funkcję Instytucji Wdrażającej pełni NF
- podmioty upoważnione przez beneficjentów

Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcia wymienione w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013 oraz w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020

Racjonalna gospodarka odpadami

Współfinansowanie projektów POliŚ

Warunki dofinansowania

- intensywność – do wysokości różnicy między wysokością kosztów kwalifikowanych a kwotą dofinansowania ze środków Funduszu Spójności,
- oprocentowanie – WIBOR 3M, nie mniej niż 2% w skali roku,
- okres finansowania – wskazany we wniosku o dofinansowanie z POliŚ i nie dłuższy niż 15 lat,
- karencja – do 18 miesięcy od daty wypłaty ostatniej transzy,
- warunkiem przyznania dofinansowania jest podpisanie umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach POliŚ)

Umorzenie

- Pożyczka nie podlega umorzeniu

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

(Budżet do roku 2020 – 900 mln euro)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Cel programu

Celem działania jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych podlegających składowaniu. Zostanie to osiągnięte dzięki racjonalizacji systemu gospodarki odpadami (w tym m.in. dzięki zapewnieniu właściwej infrastruktury do zagospodarowywania odpadów).

Beneficjenci

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, działające w ich imieniu
- jednostki organizacyjne
- podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Rodzaje przedsięwzięć

1. Projekty obejmujące swoim zakresem elementy gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym instalacje do termicznego przekształcania odpadów.
2. Projekty obejmujące swoim zakresem elementy gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami z wyłączeniem instalacji do termicznego przekształcania odpadów.
3. Projekty dotyczące wyłącznie instalacji do termicznego przekształcania odpadów.

Rodzaj wsparcia

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania zostaną określone po przeprowadzeniu pełnej oceny ex-ante instrumentów finansowych.

Inne programy:

- Geologia i Górnictwo
- Współfinansowanie LIFE+
- SYSTEM (usuwanie azbestu)
- Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki
- GEKON – Generator Koncepcji Ekologicznych

Zmiana ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wprowadziła zmianę polegającą na dodaniu w art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach ustępu 9, który warunkuje dopuszczalność finansowania inwestycji dotyczących odpadów komunalnych i rozbiórkowych, ze środków Unii Europejskiej lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej od umieszczenia tych inwestycji w planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do WPGO (obowiązuje od 6 lutego 2015 r.).

Dziękuję za uwagę

Jerzy Swatoń

fax.: (22) 45 90 545

e-mail: jerzy.swaton@nfosigw.gov.pl

www.nfosigw.gov.pl